

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 13, 1944

STEVILKA (NUMBER) 86

BOMBE PADAJO NOČ IN DAN NA NEMČIJO

V teku 100 ur je 10,000 letal vrglo 11,200 tonov bomb na nacistični rajh

LONDON, 12. aprila. — Zavezniki zračna ofenziva proti Nemčiji je šla danes nevdružno naprej, potem ko so britski in ameriški bombardirniki v teku zadnjih 100 ur vrgli na nemške železniške centre, industrijske tarče in letalske tovarne nič manj kot 11,200 tonov bomb. Napadov na Nemčijo se je v teku 100 ur udeležilo nič manj kot 10,000 letal.

Danes so britski bombardirniki vprizorili napade na komunikacijske centre v zapadni Nemčiji, dočim so ameriške zračne sile vodile napad na jugu in izvršile poglaviti napad na Dunajsko novo mesto, južno od Dunaja.

Zagreb in Split tarča napadov

Napada na Dunajsko novo mesto se je udeležilo več sto letal, ki imajo svojo bazo v Italiji, kjer se nahaja velik železniški center Jugoslavije, in na Split ob dalmatinski obali.

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. Louis Stavanja, 1019 E. 63 St., sta prejela vest od sina poročnika Lewis C. Stavanja, ki se nahaja v Italiji. Poročilo, da je tja prišel srečno ter da se dobro počuti.

Njiju drugi sin, Sgt. Tech. Herman J. Stavanja se pa nahaja v 37. ohijski diviziji v Južni - zapadnem Pacifiku, kjer je pred kratkim dobil odlikovanje "Infantry Combat Badge" za izborno delo tekom bitke.

Herman je staršem poslal domov puško in sabljo, katero je vzel nekemu Japoncu, ter majhen nož, ki ga je sam napravil, kot tudi zaboj za nož. Te stvari si lahko ogledate v okenju "Enakopravnosti", kjer so razstavljene. Poleg tega pa je v oknu tudi majhno deblo od drevesa, ki se je spremenilo v kamen.

To posebnost je staršem poslal iz Arizone sin Lewis, predno je bil poslan v Italijo. Prijatelji lahko pišejo na sledeča naslova:

Lt. Lewis C. Stavanja, Hq. Strategic Balcan Services, c/o Postmaster New York, N. Y.

Sgt. Tech. Herman J. Stavanja, 20510178, Service Co., 145th Inf., APO 37, c/o Postmaster San Francisco, Cal.

Na dopust sta prišla k svoji materi Mrs. Delost, 19418 Arrowhead Ave., Cpl. Joe Delost in Pfc. Victor Tony Delost. Joe je prišel iz zapadne obale, a Victor pa iz vzhodne obale. To je bilo naj veselo svidenje bratov po več kot dve in pol leta.

Rodoljubi na delu

Posadka jugoslovanskega parobroda "Plavnik" darovala \$1,065 za Partizanski fond.

NEW YORK, N. Y. — Lep primer iskrenega rodoljublja naših pomorščakov so pokazali člani posadke jugoslovanskega parobroda "Plavnik," kateri so po kapitanu Ivančiču obvestili Združeni odbor južno-slovenskih Amerikancev, da so za sklad Narodne osvobodilne vojske in partizanskih edinic zbrali vsoto \$1,065.—Pismu, katerega je poslal kapitan Antun S. Ivančič, je bila priložena lista imen darovalcev; oboje podajamo:

"Ob priliki velikega dneva obletnice narodnega prebujenja, 27. marca, 1944, poklanja bratom in sestram, herojskim borcev Narodne osvobodilne vojske in partizanskim edincem, katere v gigantski borbi z neprimerno močnejšim sovražnikom osovobojujejo rodno zemljo iz krempljev krvoločnih zverin in podlih izrodov, a s prelivanjem svoje krvi postavljajo nove temelje resnične sloge, bratske ljubavi in demokratske svobode za vse narode Jugoslavije, posadka parobroda "Plavnik" svoj skromni doprinos v vsoti \$1,065.

Imena darovalcev:

Po \$100: Antun Ivančič, I. častnik; Slavko Cerkez, II. častnik; Cvijeto Grubišič, II. strojnik; po \$50: Milo Janovič, III. častnik; Baro Buntjelič, radio častnik; Ante Begović, poveljni častnik; Kuzma Gržalja, III. strojar; Vinko Telesmanič, ložar; Josip Ivin, krmar; Stanko Zupan, 4. strojnik; Ante Jakolič, I. strojnik; po \$30: Ante Maras, II. sobar; Ivan Radovič, krmar; \$25: Ivan Bučinič, krmar; po \$20: Jerko Gerica, krovni voja; Sime Žepina, I. sobar; Angjelo Zic, II. sobar; Martin Miškulin, krmar; Sime Stošič, strojni vodja; Marko Kučelin, krmar; Josip Legač, mazač; Jakov Blagaič, mazač; Stanko Miloš, krmar; po \$15: Stipe Branica, krmar; po \$10: Petar Vlakič, kurjač; Slavko Lesaja, ložar; Anton Haramija, ložar; Mate Basič, kuharski pomočnik; Franjo Kontič, loz.; Ante Buskulilič in Roko Lisica, loz.; po \$5: Josip Rušinič, krmar; Viče Fatović, kurjač; Božo Telač, kurjač.

POGREB

Pogreb pokojnega Frank Kučnika se bo vršil v soboto ob 10. uri zjutraj in ne ob 8:30 uri kot je bilo včeraj poročano. Pokojni tudi zapušča bratranca Louisa Rozmana.

DAROVI

Mr. Joseph Durn nam sporoča, da so sledeči darovali mesto venca za pokojno Mrs. Anno Barbič, po \$5.00 za SANS: Mr. in Mrs. Vincent Salmič, družina Dan Muren, Mr. in Mrs. Andrew Gorjanc, oskrbnika S. N. P. J. farme, ter družini Pirc in Germ, E. 172 St. Za JPO, SS sta pa tudi darovala po \$5 Mr. in Mrs. Vincent Salmič.

VAŽNA SEJA

Članice društva "Svoboda" št. 748 S. N. P. J. so prošene, da se v petek ob 8. uri zvečer gotovo udeležijo seje, na kateri se bo moralo izvoliti novo tajnico, radi smrti dosedanje tajnice Mrs. Anne Barbič. Podani bodo tudi računi o zadnji veselici.

Cilj marsala Tita je federativna država vseh Južnih Slovanov, izjavlja dr. Josip Smodlaka

Rusi so napredovali 46 milj na Krimu

LONDON, 13. aprila. — Moskva je snoči naznanila, da je Rdeča vojska včeraj napredovala 46 milj globoko v notranjst Krina. Nahaja se samo še 11 milj od Simperpola in 46 milj od velike mornariške baze v Sevastopolu.

Sovjetske čete prodirajo na Krim hkratu od treh strani. Rusi so včeraj tudi podvzeli novo ofenzivo v južni Ukrajini, kjer so zavzeli mesto Tiraspol in prekoračili reko Dnjestar.

Moskva poroča, da so Nemci, ki so zajeti v obrobcu ruske armade pri Skali v teku zadnjih 10 dni, izgubili 26,000 mož, medtem ko je bilo tam zajetih blizu 7 tisoč mož.

Važno za davkoplačevalce

Davčni kolektor Thos. M. Carey opozarja vse, ki so obvezni plačati dohodninski davek, da imajo samo še do sobote, 15. aprila, čas, da vložijo "Declaration of Estimated Tax" pole. Sledeči morajo te pole vložiti:

Samske ali ožene osebe, ki pa ne žive z možem ali ženo (če so poglavar hiše ali ne), ki pričakujejo, da bodo v letu 1944, zaslužile \$2,700 ali več; ali pa če pričakujejo imeti več kot \$100 dohodkov od drugih virov, če bodo ti dohodki pressegali \$500 ali več.

Ožene osebe, ki živijo skupaj, ter pričakujejo v letu 1944 imeti a) skupno ali posamezno več kot \$3,500 zaslužka ali b) če bodo imele več kot za \$100 dohodkov, od drugih virov, ki bi prinesli \$1,200 ali več; ali če pričakujejo imeti posamezne dohodke, znašajoč več kot \$624.

Oni, ki ne bodo vložili teh pol do sobote, bodo ob koncu leta, oziroma prihodnji marec, morali plačati globo v znesku 10 odstotkov od celotne vsote davka.

Mnenje marsikaterega je, da če dela v tovarni, kjer od plače odtrgajo 20 odstotkov za "dohodninski davek", da mu ni treba sedaj vložiti "Declaration of Estimated Tax" pole, toda če ima dohodke kot zgoraj navedeno, jo mora vložiti, če se hoče izogniti globi.

V slučaju, da se bo z delom tekom leta položaj spremenil, najsi bo boste več ali pa manj zaslužili, vam bo mogoče popraviti te pole.

Potem, ko imate na teh polah zračunano vsoto vašega davka za leto 1944, in če številke kažejo, da svota davka presega vsoto, ki jo bodo v tovarni pridržali, boste mogli s polovred poslati eno četrtino omenjene vsote. Drugi obroki zapadejo v juniju, septembru in decembru.

Nov grob MARY ROZAR

Danes zjutraj je preminila na svojem domu na 15406 Calcutta Ave., Mary Rozar, rojena Stefančič. Pogreb oskrbuje Želentov pogrebni zavod, 458 East 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

SMRT V DETROITU

Mr. Joseph Koss, iz Detroita, Mich., nam sporoča, da je dne 8. aprila rojak Anton Semec podlegel poškodbam, katere je zadobil dne 3. aprila, ko se je vračal z dela, in ga je podr avto. Bil je v nezavesti ves čas. Pokojni je bil rojen 27. aprila, 1883 v Oreheku pri Postojni. V Clevelandu ima več znancev, ker je nekaj časa tu bival.

KLUB DRUŠTEV NA RECHER AVE.

Jutri večer se vrši seja Kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Zastopniki društev so prošeni, da se udeležijo v polnem številu.

Obliko vlade si bo ljudstvo samo izbralo, kadar bo končana vojna, pravi partizanski zunanji minister v intervjuju s "Timesovim" poročevalcem

... Piše C. L. Sulzberger v "New York Times"

V NEKI ITALIJANSKI VASI OB JADRANU, 10. aprila. — Jugoslovansko osvobodilno gibanje, ki ga v vojaškem oziru zastopa armada marsala Tita, v nobenem smislu ne skuša vsiliti kake posebne vladne oblike ali politične doktrine raznim ljudstvom omenjene dežele, in bo prepuščeno vprašanje, kakšna naj bo vlada in kdo naj bodo njih voditelji, svobodni izberi Jugoslovanov samih, kadar bo končana vojna.

Ampak Titova vlada definitivno želi, da se med Južnimi Slovani vpostavi federativna država, v nadi, da se ji pridružijo tudi Bolgari. Ta vprašanja pa bo odločevalo ljudstvo samo, kadar se vrne mir.

Ta zagotovila jugoslovanskega programa je podal danes temu piscu v intervjuju 74-letni dr. Josip Smodlaka, ki je zunanji minister marsala Tita in je torej kvalificiran govoriti z najvišjo avtoriteto glede političnih in diplomatskih stremiljenj partizanske provizorične vlade.

Minister biva v mali vili na deželi

Dr. Smodlaka se mudi že več mesecev v Italiji, ampak, kakor se je izjavil, je v stalni stiki z maršalom Titom in njegovim kabinetom. Njegovi nazori so izraz Titove vlade. Zunanji minister biva v neki mali vili na deželi, ki mu je bila dana na razpolago; pred njo stoji straža, sestojča iz članov partizanske armade, ki so dodeljeni njegovemu spremstvu.

"Naš edini vojni cilj v tem momentu je zmaga," je izjavil stari partizanski vodja. "Mi želimo, da ljudstvo samo odločuje glede bodoče sestave jugoslovanske vlade, kadar bo osvobojeno in bo prosto, da svobodno odloča. Da-li bo Jugoslovanska republika ali monarhija, je vprašanje, ki ga bo odločilo ljudstvo.

"Naš program je federativna država z enakimi pravicami za vse skupine in veroizpovedi. Bi-li bi nedvomno težavno, spojiti monarhijo s federalno idejo, kakršno predstavljata Svica in Zedinjene države, ampak ljudstvo bo dobilo, kar bo želelo.

Komunizem ni cilj partizanske gibanja

"Vprašanje republike in monarhije ne bo odločeno, dokler ne bo končana vojna. Želim pa poudariti, da naše geslo ni zmaga komunizma, temveč: Smrt fašizmu in svoboda narodu." Potem je dr. Smodlaka nadaljeval:

"Komunisti ne morejo vsiliti Jugoslaviji svoje volje ali doktrine. Imeli bomo neodvisno Jugoslavijo in svobodno ljudstvo z vsemi demokratičnimi pravicami. Izvedene bodo vsekakor socialne reforme v naši državi. Ampak do teh sprememb ne bo prišlo samo pri nas. Neizogibno je, da se bo to zgodilo povsod, in se dejansko že godi.

Italijanski kralj bo odstopil, ko bo padel Rim

NEAPEL, 12. aprila. — Kralj Viktor Emanuel, je danes po radiju formalno naznanil, da bo odstopil kakor hitro bodo zavzniki okupirali Rim, v prilog svojemu sinu, prestolonasledniku Humbertu.

Kralj je napravil ta korak po dvanajstih razgovorih med člani kraljevske družine, člani Badoglijevega kabineta in zavezniki posvetovalnim svetom.

Kakor se razume, bo po prihodnosti zaveznikov v Rim vlada marsala Badoglija reorganizirana na demokratiški podlagi, in urade v nji sprejmejo člani stranke, ki tvorijo anti-fašistično koalicijo, kateri načeljuje grof Sforza.

V ZADNJO SLOVO

Članice društva "Združene Slovenke" št. 23 S. D. Z. so vabljene, da se nocoj ob 8. uri zberejo v pogrebnem zavodu August F. Svetek, da se poslovijo od umrle članice Pauline Brate, ter da se po možnosti udeležijo njenega pogreba jutri, ob 2. uri popoldne.

ali pridružiti federaciji, ali moramo imeti z njo trajno zavezništvo. To seveda je odvisno od Grkov samih.

Napake v preteklosti priznane

"Prva balkanska antanta je imela samo en cilj — držati Bolgarijo k tlom. To je bila nezdrava podlaga za blok, ki je stremel za mirom. Velika sporna točka med Jugoslavijo in Bolgarijo je bila Macedonija.

"Jaz verujem, da najboljša rešitev tega problema je, da se Macedoniji da polno avtonomijo v okvirju federativne države. S tem bi bil končan jugoslovansko - bolgarski spor.

"V mislih imam seveda samo slovenski del Macedonije. Grška Macedonija naravno pripada Grčiji in je del Grčije.

"Svoj čas je imel oni del Macedonije večino slovenskega prebivalstva. Toda po izmenjavi prebivalstva, med Turčijo in Grško pred več kot dvajsetimi leti, so se tam z grškim denarjem naselili Grki iz Male Azije, in sedaj tvori del Grške. Prepričan sem, da se bosta Jugoslavija in Grčija lahko sporazumeli glede meje.

Kako naj se reši vprašanje Slovencev v Primorju

"Kar se tiče severnih meja, sem mnenja, da vprašanja o-nih Slovencev, ki so bili pod italijansko vlado, kakor tudi celotno vprašanje Istre, po tej vojni ne bo težko rešiti, kajti narodne manjšine bodo vsekakor dobile mednarodne garancije. Mi bomo naravno jamčili pravice vseh manjšin v naši državi.

"Meja med Jugoslavijo in Italijo se mora odločiti predvsem na podlagi zdravih ekonomskih pravic. Narodni manjšinski privilegiji na obeh straneh meje morajo iti v celoti na eno kot na drugo stran.

(Nadaljevanje na 2. strani)

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

AMERIKANIZEM V PRAKSI

Vsi, ki smo se priselili v to deželo iz inozemstva in smo postali njeni državljani, smo postali to prostovoljno in na našo lastno željo. Nihče nam ni silil ameriškega državljanstva; zaprosili smo zanj sami. In veseli smo bili, da smo postali enakopravni državljani najmočnejše in najsvobodnejše dežele na svetu, ter imamo še vedno tisoče razlogov, da smo tega veseli.

Ko je bila naša republika napadena po zahrbtnih Japoncih in ko sta nam istočasno napovedali vojno Nemčija in Italija, smo se čutili prav tako prizadete kot tako zvani stari Američani. Nikakega dvoma ni bilo na naši strani, nikakega oklevanja od naše strani. Amerika je bila napadena in mi smo bili pripravljeni, da od naše strani storimo vse, kar je v naših močeh in prilikah, za poraz njenih sovražnikov. Sovražniki Zedinjenih držav so naši sovražniki, brez ozira kdo so. Tisti, ki se bore proti sovražnikom Amerike, so naši prijatelji, brez ozira kdo so. Tako razumemo mi prisego zvestobe naši republiki.

Ni treba, da bi se hvalili, koliko naših tu rojenih slovenskih fantov in deklet se je prostovoljno vpisalo v vojne sile Zedinjenih držav. Ni treba poudarjati, koliko tisoč naših mladih ljudi je danes v vojaški službi naše republike in koliko izmed njih je doprineslo že najvišjo žrtev za našo adoptirano domovino, koliko naših ljudi dela v važnih vojnih industrijah, koliko so naši ljudje investirali v vojne bonde, koliko so prispevali za razne odpomožne organizacije, ki so v zvezi z vojnimi napori, kako lojalno so naši ljudje sprejeli vse vojne omejitve in regulacije. Poudarjati to bi bilo odveč, kajti mi se zavemo, da smo storili samo svojo dolžnost kot ameriški državljani.

Ne bo pa odveč, če našo javnost opozorimo na zadržano in plačano Hitlerjevo propagando, ki se skuša iz gotovih virov prihuljati spolziti tudi med naše ljudi. Kaj si moremo misliti o ljudeh, ki zagovarjajo sodelovanje s Hitlerjem in njegovimi kvizlingi, in pridigajo sovražstvo do tistih, ki se ob strani Američanov, Angležev in Rusov borijo proti Hitlerju in njegovemu peklensku redu?

V tej vojni je mogoče samo dvoje. Ali zmagajo Amerika, Anglija in Rusija, ali pa zmagata Nemčija in Japonska. V prvem primeru si bomo v Ameriki ohranili našo svobodo in bomo priborili svobodo zaslužnjem ljudstvu, med njimi tudi Slovincem in Jugoslovanom; v drugem primeru pa bo tema nacifašizma objela ves svet. Ako bi se to slednje zgodilo, bi pomenilo konec naše svobode in bi pomenilo brezpogojno smrt za vse male evropske narode, prav posebno pa za Slovence. Kdo so tisti, ki so v tej vojni na naši strani? Brez vsakega oklevanja lahko tudimo, da tisti, ki se borijo ob strani Amerike, Anglije in Rusije, tisti, ki se borijo proti Hitlerju ter njegovim kvizlingom ter javnim ali prikritim pomagačem. Ali si moremo predstavljati, da so naši prijatelji, da so prijatelji Amerike tisti, ki imenujejo zavezništvo Amerike, Rusije in Anglije zvezo "komunistov in anglosaških plutokratov"? Kdor se s Hitlerjevimi kvizlingi družijo in jim dela stafažo, ni vreden zagovora, niti s človeškega, niti z ameriškega, niti s slovenskega in slovenskega stališča.

Ponekod so značaji, ki se upajo upreti Hitlerjevemu zahtevam tudi v okupiranih deželah. Dne 1. aprila smo čitali v listu New York Times poročilo Poljske telegrafске agencije, da so katoliški škofje treh velikih poljskih okrožij: Kielcki, Czestochowski in Sandomierski, odklonili Hitlerjevo zahtevo, da s pastirskimi listi napadejo Ruse. Žal, da ni povsod v Evropi take korajže.

Iz izjav našega državnega tajnika Hulla in britiškega ministrskega predsednika Churchilla vemo, da je Jugoslovanska ljudska osvobodilna armada v veliko pomoč zaveznikom, ker zadržuje in izkravlja 14 nemških divizij. Državnika kot sta Hull in Churchill pa ne govorita kar tja v en dan. Splošno znano in priznано je tudi dejstvo, da imajo Amerika, Rusija in Anglija svoje vojaške misije pri vodstvu Jugoslovanske ljudske osvobodilne armade, da se napadalni oddelki ameriških in britiških vojakov borijo skupno z jugoslovanskimi partizani za posest in kontrolo raznih otokov v Jadranskem morju ter da ameriški in britiški letalci pomagajo partizanom v bojih z Nemci v Jugoslaviji. Na kratko rečeno, jugoslovanski partizani in zavezniki so prijatelji in sobojevniki in se skupno borijo proti skupnemu sovražniku Nemcu. Ako smo svobodo ljubeči ljudje, ako smo Američani in

Mladinski pevski zbor SDD ob 10-letnici obstoja

Leta 1934 je Mr. Louis Seme ustanovil Mladinske pevске zbornice. Skozi deset let so naši otroci peli lepe slovenske pesmi in smo priredili več koncertov in nekaj operet.

Priznanje gre Mr. Smetu, ki je vodil zbor vse do sedaj, kot tudi staršem otrok in podporinim članom, ki so mnogo žrtvovali skozi ves ta čas. Za 10 letnico bodo priredili

krasno opereto "Janko in Metka" in sicer na belo nedeljo, 16. aprila, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., ob polštirih popoldne. Režiser je naš dobro poznan John Steblaj in

pianistinja Alice Artel. Vabljeni ste, da opereto posetite.

Ne bo vam žal!

John Terlep, preds.

ČLANI MLAD. PEVSKEGA ZBORA SDD:

Henry Kapelj	Betty Kapelj	Vida Kapelj	Francis Homer	Adolph Tomsic	Mary Ann Bittene
Bobby Cerjan	John Fatir	Stella Slokar	Stephanie Sever	Patricia Gorjup	Alice Pike
Bill Zabukovec	Joe Pugel	Irene Vidrih	Richard Vadal	Judy Pretnar	Raymond Videmsek
Eleanor Pavli	John Pavli	Mary Avsec	Helen Mihelcic	Nancy Zakelj	Alice Homer
Wilma Glazar	Eddie Repic	Dorothy Arh	Mildred Tomsic	Jerry Pike	Robert Pretnar
Dolores Cergol	Ludvik Pugel	Betty Cerjan	Helen Bozich	Johnny Sorc	Dolly Bozic
Dorothy Slokar	Betty Arh	Ruth Vidrih	Donna Primc	Doris Pike	

Cilj maršala Tita je federativna država vseh Južnih Slovanov, izjavlja dr. Josip Smolaka

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Mesta ob istrski obali so večji del italijanska, toda v našo prevladujejo Slovani. V gospodarskem oziru so mesta in zaledje medsebojno odvisna. Italija je imela Istro 25 let in je zatirala slovensko prebivalstvo. Mi verujemo v svobodo. Bilo bi zanimivo, ako bi imeli Istro za enako dobo, nakar bi se videlo, kdo zna bolje vladati. Sicer pa ima italijanska manjšina že svojega zastopnika v našem krajevem slovenskem svetu."

Rusija je leta 1926 iskala priznanje Jugoslavije

Ozvrši se skozi okno, kjer so stali na straži partizanski vojniki s rdečimi insignijami na epihah, se je dr. Smolaka spomnil raznih incidentov v svoji karijeri, ko je bil poslanik kralja Aleksandra v Vatikanu, Berlinu in Madridu. Svoje mesto v Madridu je zapustil leta 1929, ko je kralj Aleksander uvedel svojo diktaturo. Povedal je, da se je leta 1926 nekoč pozno v noč v Berlinu pogovarjal s sovjetskimi zunanjim komisarjem Jurijem Cičerinom, ko si je Moskva trudila, da bi dobila priznanje Jugoslavije, ampak ji je Beograd obrnil hrbet. Potem je rekel:

"Za sedaj izgleda, da vse tri vlade nadaljujejo svoje odnošanje iz ubežne vlado. Mislim, da je Sovjetska unija glede Jugoslavije v soglasju z Zed. državami

in veliko Britanijo. Naša (partizanska) vlada ni priznana. Mi se moramo boriti in umirati za našo skupno stvar, ampak diplomatskega priznanja nismo vredni. Naša vloga je vloga nepoznanih prijateljev.

Večina četnikov je likvidirana

"Veliko Jugoslovanov, ki so dobri domoljubi, se še ni odložilo boriti se z nami in sedaj ničesar ne delajo. Ako bi se nas priznalo, bi brez odlašanja prišli k nam. Za sedaj je naš status edino ta, da je maršal Tito priznan kot eden izmed zaveznikov vojaških poveljnikov."

Glede notranjih razmer v Jugoslaviji te dni je dr. Smolaka rekel:

"Mislim, da je večji del Mahajlovičevih četnikov že likvidiran. Večina od njih so pristalci ideje Velike Srbije (Pan-Srbi), ki podpirajo stari režim korupcije.

"Kar se tiče Mačkove hrvaške stranke — Maček je uganjka. On je poštenjak in nacionalističen hrvaški reakcionar. Ni pa dober demokrat. Velik del najboljših ljudi v njegovi stranki je sedaj na naši strani. Ampak slišim, da Maček išče sporazum z beograjskimi reakcionarji in ubežno vlado v Kairu.

"Jaz sem demokrat in sem bil vedno. Moji ideali tekom jugoslovanske diktature so bili v Skandinaviji, in šel sem čisto

ako smo Slovenci, moramo logično biti na tisti strani, kjer so Američani ter njihovi zavezniki in prijatelji. Kdor pa hoče nositi pečat kvizlinga, naj zagovarja Hitlerjeve priveske.

Amerika se bori za poraz nacifašizma, za našo svobodo in za osvoboditev zaslužnjem narodov. V vojnih silah naše republike je tudi tisoče slovenskih fantov in mladih mož. Cim prej bo sovražnik poražen, tem več teh mladih fantov in mož se bo vrnilo zdravih in nepoškodovanih na svoje domove. Vsako sodelovanje s Hitlerjem in njegovimi kvizlingi, naj se vrši kjer koli, pomeni več žrtev za ameriško vojno silo in logično tudi za Slovence, ki služijo v ameriških edinicah. Vsak Nemeček, ki ga ubije krogla ruskega vojaka, grškega gerilca ali jugoslovanskega partizana, pomeni enega Nemca manj v boju proti Američanom. To so dejstva, ki jih ne more prikriti vsa hinavsko našemljena Hitlerjeva propaganda.

"Nova Doba"

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

NAŠI IN RUSI

Od časa do časa se človek malo ustavi in pogleda okoli sebe. Ne mislim pogleda na naravo ali vreme, pač pa na naš narod tukaj v Ameriki. Bili so časi, ko nas je bilo okrog četrt milijona, to je petina ali četrtina vsega našega naroda na svetu.

Z velikimi težavami smo začeli orati ledino, zbirati naš narod, organizirati ga. Bil je naš namen, da živimo in napredujemo, četudi v tujem svetu.

A kaj smo dosegli do danes? Rekel bi: prav nič. Imamo nekaj listov, ki so od danes do jutri. Praviš, da imamo podporne organizacije? Seveda jih imamo, ampak te so naše samo od danes do jutri. Skoro vse so odprte drugim narodom in ne bo dolgo, ko ne bo drugega kakor spomin nanje. Danes jih imenujemo naše samo zato, ker imajo nekaj naših ljudi službe pri njih. Toda kmalu jih bodo prevzeli drugi in vse skupaj bo samo zgodovina.

Kaj imamo drugega, brate moj? Kolone po listih: premikul je, padel je. Samo kar jih listi naznanijo, znese število nad dva tisoč na leto.

Praviš, da je to naravni zakon? Seveda je. Ampak naravni zakon pravi tudi, da bi morala biti za nami večna mladost. In te ni. Kar je naših, so Američani brez narodne zavesti na obisk na švedsko in Dansko, kjer sem mogel svobodno dihati, da ubežim tiraniji in korupciji.

"Po vojni bodo imele vse stranke svoje mesto v našem sistemu. Slovenski katoliški kleriki bodo še vedno ostali katoliški kleriki in bodo nadalje igrali svojo vlogo. Istotako hrvaška kmečka stranka, ki je mnogo jača od komunistične stranke.

"Vse, kar želimo, je svoboda in demokracija."

sti, brez tradicije, orez jezika — kratkomalo to, kar so drugi, ki niso naši.

A to ni še vse. Imamo naselbine po Kanadi, južni Ameriki in menda po vsem svetu. In gre jim, kakor gre nam tukaj.

To je največja tragedija našega naroda. Tako malo nas je — nekaj nad milijon. Domovina daje življenje, trpi z njimi in varuje jih, dokler ne odrastejo. Potem, ko bi imeli koristiti doma, se morajo izgubiti po svetu, ker ni doma prostora za njih.

In tako pridem do poglobljene točke: naša stara domovina. Lepa je, o tem smo edini vsi. Desetletja so minila in prehodili smo dosti sveta, a lepšega nismo videli nikjer. Lepa je, da, a zraven tega revna. Sicer so naši iz starega kraja veliki optimisti, ampak to nič ne pomaga. Številke so trde, a resnične. In te ti kažejo, da se je v teku enega polstoletja izsnilo in takorekoč izgubilo skoro tretjino vsega naroda.

Domovina naša je revna. Nikjer ne najdeš večjega obsega z dobro zemljo. Vse so same doline, koder niti dober kmet ne pridelal toliko, da bi bilo dovolj do novine. Kar je naroda doma, bi bil lačen, če bi ne bilo žita iz Hrvaške. In z naših hrvaških klobas bi ne bilo, da ni prešičev iz Hrvaške. Se ne vem, če bi bili dostojno oblečeni, da ni zašluka tistih, ki so iz domovine.

Ampak Jugoslavija je nekaj večjega. Res je to — položaj je jako tak, kakor v Sloveniji. Cela Dalmacija je revna, enako ostali kraji Balkana. Imamo nekaj žitnega pasa v Hrvaški in Banatu, ampak to je primeroma vse.

Rude, premog? Je nekaj maledga, da bi se moglo razviti kaj posebnega. Največ bi rekel prinese les, ki se pa izvaža v suro-

vi obliki in je daleč preprocent. Praviš, da bi se lahko razvila industrija? Res je to, toda za industrijo moraš imeti surovine v zemlji. Brez teh ne gre. In vsak izdelek mora imeti svoj trg. To je najvažnejše, zaeno pa najtežje.

Tak je torej položaj. Zda pride vprašanje: kako bi se dalo to rešiti?

Rešitev ima v svoji roki — Rusija in edino Rusija. Ta ogromna država ima šestino vse zemlje in po splošnih človeških razširnih ne bo nikdar polna. To se pravi: prej se bo človeštvo nekako stabiliziralo, kadar pride do tega vprašanja.

Naši in Hrvatje, ki imamo največ ljudi po svetu, bi se izseljevali v Rusijo. A ne samo to. Rusija je dovolj velika in dovolj razvita, da nam pomaga — industrijo. Na ta način bi šlo — drugače ne gre.

Kaj pomaga govoriti o svobodi in demokraciji, če pa ni kruha. Ljudstvo se salaminsko malo zmeni, za taka in podobna vprašanja, ki postajajo tim važnejša, čim več ima kdo.

Vse svoje življenje živim med narodom in vem, kaj je njegov problem: Kruh in mir. Cim več obojega, toliko bolje za narod.

Kmetije v stari domovini hiraajo, kakor povsod na svetu. Industrije ni, ki bi jemala prebivalstvo iz dežele. Veliko naših se je zatekalo v šole in posledica tega je bila ta, da je bilo tik pred drugo svetovno vojno ogromno število inteligentnega proletarijata, to se pravi: ljudi, ki so dovršili šole, a niso mogli dobiti nobene službe.

Kruh in mir, to je devet desetih vseh življenjskih vprašanj za povprečnega človeka. Brez kruha in mira ni razvoja, ni napredka.

Na svetu je danes toliko razuzarije o svobodi, neodvisnosti in prostosti, kakor da je vse sito, oblečeno in pod streho. To je zato, ker imajo pristop v javnost samo tisti, ki imajo. In ljudstva ne spadajo med te.

Cim bolj razmišljam usodo svojega naroda, bolj prihajam do prepričanja, da nas more rešiti samo Rusija in zopet Rusija. Zakaj naš problem je ekonomski, gospodarski in zato je pričakovanje vsake rešitve od politike ali političnih strank čisto navadna potvorba in zavajanje tistih, ki ne vedo. Nobene politične forme ni na svetu, ki bi mogla rešiti vprašanje kruha in mira.

Ampak če pravim: Rusija, ni s tem rešena, da more ali sme kdo odbirati to, kar je zanj. Rusijo moraš vzeti tako, kakor naša je. Če ti je za rešitev svojega naroda, boš dal vse za njegovo prihodnost. Če pa rešuješ nekaj drugega, potem si proti narodu.

V današnjih časih sliši človek polno besed, ki ne pomenjajo dosti. Če hočemo priti kam naprej, se moramo poprijeti temeljnih vprašanj. Resnica je namreč ta, da ni bila Jugoslavija tako slaba, kakor se klobas v javnosti, pač pa je gospodarski položaj prišel do viška, ki je bil kritičen. Ni pa bila tega kriva nobena vlada, pač pa naravni zakoni: ljudstvo je zadnjega četrta stoletja ostajalo doma in polagoma napolnilo vse kotičke in zasedlo vse stolčke, kar jih je bilo.

Sicer ni zadela ta usoda samo nas, ampak bi rekel: vse evropske narode. Druge svetovne vojne največji povzročitelj je bila Amerika takorekoč zaprla vrata za vsako razen Rusije. In vsa Evropa razen Rusije je postala tako polna ljudi, da je moralo nekje počiti. Vredite, da fašizem ni ideja, ki bi jo bil kdo privlekel iz drugega sveta. Je samo revolucionaren govor (Nadaljevanje na 4. strani)

Urednikova pošta

"Janko in Metka"

opereta v 3. dejanjih
 V nedeljo, 16. aprila vprizori-
 rojo otroci Mladinskega zbora
 Slovenskega delavskega doma,
 na Waterloo Rd. krasno opere-
 to "Janko in Metka". Pričetek
 ob 3:30 popoldne.
 Vsebinske pravilne operete
 je menda vsem znana ter je po-
 dana v raznih načinih. Je izva-
 jana kot opera, opereta ali kot
 igra. V tem slučaju se jo bo po-
 dalo kot opereto ter boste sli-
 šali najlepše stvari v petju, ki
 jih vsebuje to delo.

Prvo dejanje

Tam nekje ob robu gozela ži-
 vi siromašna družina, oče, mati
 in dva otroka Janko in Metka.
 Oče je odšel krošnjarij nekam
 na semenj, a mati je šla z do-
 ma. Otroka sta sama doma.
 Lačna sta in Janko toži, da mu
 je želodec prazen. A Metka ga
 tolaži in mu pokaže skledo mle-
 ka, ki ga je dala soseda. Pa mu
 pravi: "Čakaj, Janko! Ko bo
 mati domov prišla nam bo mbe-
 ro kašo skuhalo. Ah, dober
 mlečno kašo, ki se bo kar topi-
 la v ustih."

Misel na sladko jed ga potol-
 laži in kmalu pričneta peti, ple-
 sati in se smejati. Sredi največ-
 jega vrišča vstopi mati. In ker
 ništa nabrala drv in pospravila
 po sobi, zgrabi metlo in ju na-
 bije. Ko hoče udariti do Janko-
 tu, ta odskoci in mati udari po
 loncu. Od jeze joče, vsaj ni kaj
 skuhati za večerjo, ker lonec je
 razbit in ves sir razlit. Dasi je
 že pod noč, jima da košaro in
 ju spodi v gozd jagode nabirat.
 Zama pa sede k mizi in zaspri.
 Zasveti se soba in vila vstopi
 ter govori speči: "Prišel bo
 kmalu dan, ko ne boš več revež
 zaničevan, ter boš prosta vsega
 porje".

Vila izgine in začuje se oče-
 tov glas. Nekoliko se je zamu-
 dil v krčmi in je kar vesel. Ze-
 na, katero je vzbudilo možovo
 petje, vzroji nad njim: "O, ti
 pijana klada, da bi se ti pove-
 sila brada. Za večerjo nimamo
 nič, a ti se napiješ, pijali koz-
 lic."

Da jo mož potolaži, izloži na
 mizo jajca in gnjat, čebulo in
 hobotin oho kave. Prodajal je bla-
 go ter iztržil lepe novce. Zena
 vsa vesela, prične kuhati večer-
 jo.

"Kje sta pa otroka?" vpraša
 mož.
 "Sla sta v gozd nabirat ja-
 god", odvrne žena.
 "Kaj v gozd?" se vzroji on.
 "Tam je čarovnica Hrustalka."

Newyorški župan počaščen

Pred časom je newyorški župan LaGuardia apeliral na
 Newyorčane za prispevke v Narodni vojni fond. Na njegov
 rojstni dan mu je tako bilo mogoče predložiti uradnikom fonda
 \$1,348.92. Oni pa so mu v znak priznanja darovali "birthday
 cake." Na sliki vidite župana, torto, ki so mu jo darovali in na-
 čelnika newyorškega odbora omenjenega fonda, Emil Schram
 (na levi).

Mount Vesuvius Destroys

NAPLES, ITALY — Vesuvius is
 again in eruption, the worst since
 1872. Towns have been destroyed,
 some of which are Pompeii, San
 Sebastiano, Massa Di Somma and
 Cercola. U. S. Army trucks have
 successfully evacuated the inhabi-
 tants of the villages so that no
 casualties occurred according to
 latest reports. The hot lava is a
 vicious force flowing steadily down
 the side of Vesuvius. At intervals
 like the beat of a pulse, the hot
 molten mass surges ahead with
 every belch from the interior of
 the volcano and destroys property,
 orchards, and vineyards — every-
 thing in its path.

Otroke speče kot medenjake in
 jih poje."

Oba odhitita v gozd iskati
 Jankota in Metko.

Drugo dejanje

Prišla sta Janko in Metka v
 gozd in ker sta bila pridna, sta
 nabrala polno košarico sladkih
 jagod. Ker pa sta bila lačna in
 jagode tako sladke in dobre,
 sta jih pričela jesti in predno
 sta se zavedla kaj delata, je bi-
 la košarica prazna.

Kaj sedaj? Domov ne smeta
 prazna, ker bi matj preveč roh-
 nela in jih jima po zadnji plati
 naštel. Nabrali jagod tudi ne
 moreta, ker je noč. Sova skovi-
 ka in tam zadaj nekaj šumi.

Janko bodri Metko, a se sam
 trese strahu. Ubrala bi jo do-
 mov, pa sta zgrešila pot. Ko-
 nečno ju premaga utrujenost,
 ležeta pod jelko in potem, ko
 sta opravila večerno molitev —
 sladko zaspita.

Odpre se nebo in angelji pri-
 dejo z nebeskih višav okrog spe-
 čih otrok.

Tretje dejanje

Jutro je, Vila Rosnica škropi
 blagodejno roso po tratih in li-
 vadah. Sonce posije in najde o-
 troka speča pod jelko.

Prva skoči Metka pokoncu in
 za njo se skobaca še zaspanček
 Janko. Pripovedujeta si o an-
 geljih, ki sta jih videla v sa-
 njah. Pa zagrmí in tema ju ob-
 jame. Od strahu se stisneta
 skupaj. Ko pa se posveti, ugle-
 data hišico, vso napravljeno iz
 medu in sladu. Sladkor se bli-
 šči krog oken in lin, a na stre-
 ši se vrsti množina rožin. Vsa
 radostna zapojeta: Oh hišica
 sredi lesa —

Lačna sta in sladkorčki so
 tako vabljeni. Obotavljata se, a
 skomine so prevelike in koneč-
 no stečeta k hišici in odlomita
 kos slaščice. Pa se oglasi ča-
 rovnica znotraj:

"Hej, kdo je zlomek, ki gloda
 moj domek?"

Prestrašena odskočita, a ker
 ne vidita nikogar, pričneta zo-
 pet jesti.

(Dajše prihodnjic)

Koncert Zinke Milanov

Cleveland, Ohio. — Odbor
 Hrvatskega kongresa priredjuje
 u nedelju 16. aprila, 1944 u Slo-
 venskom domu na 6417 St. Clair
 Ave. koncert Zinke Milanov.

Program počima u 3 sata po-
 slije podne.

UNSAFE at HOME

Sure-Fire trouble!

NATIONAL SAFETY COUNCIL

Cover Girl

Lovely Leslie Brooks, currently
 appearing in "Cover Girl," passes
 on two tips for keeping cosy on
 less fuel. The smartly tailored suit
 with appealing lingerie touches
 which she wears, is an excellent
 choice for chilly spring evenings.
 And drawing the window shades at
 night is a sure way to keep warm
 air inside the house. The layer of
 air trapped between the shade and
 the glass can cut heat loss through
 window panes by as much as one-
 third.

Program: Američka himna i
 "Oj Slaveni", izvadja tambu-
 raški zbor Sedlaček Jr. — Go-
 vori Bernard V. McGroarty. —
 Pjeva Ukrajinski pjevački zbor
 — Kozacki ples, izvadja ju mla-
 de Ukrajinke. — Pjeva grupa
 "Abrašević" — Ustani, Ko je
 lola i mi dolazimo, deklamira
 Mr. Predrag Milanov. — Domo-
 vini i ljubavi, Svež duš dan, pa-
 stirica, Gdje si dušo, na Benba-
 ši in moj Split — pjeva Zinka
 Milanov uz pratnju dr. Lau-
 sche.

Program je bogat a naročito

sa našim umjetnicima Predra-
 gom i Zinkom Milanov. Gosp.
 Predrag je članom Hrvatskog
 narodnog kazališta u Zagrebu.
 Zinka Milanov je vodeća su-
 prano u Metropolitan Opera Co.
 i jedna od najglasovitijih pje-
 vačica u svijetu. I što nam naj-
 draže mora biti, oboje ljube i
 pomažu svoj narod na starom
 domu, naš hrvatski narod kao
 i cijeli narod Jugoslavije.

Cist dohodak sa ovoga kon-
 certa namjenjen je za naš pat-
 nički ali borbeni narod u staroj
 domovini.

Dodajte svi — Dobro došli!
 Odbor Hrvatskog kongresa.

Koncert in opereta pev. zbora Zarja

Ker se nahajamo v vojnem
 času, so pevske kot druge kul-
 turne ustanove zelo prizadete.
 Lepega petja se zelo malo sliši.
 Vkljub temu se pev. zbor "Zar-
 ja" še zmerom dobro drži.

V nedeljo 23. aprila priredi
 svoj običajni pomladanski kon-
 cert v avditoriju Slovenskega
 narodnega doma na St. Clair
 Ave.

Pričetek ob 5:00 uri popol-
 dne. Kakor doslej, bo Zarja tu-
 di na tem koncertu podala pe-
 ster spored.

V prvem delu bo več lepih pe-
 smi, med njimi dva lepa venč-
 ka in tudi nekaj novih pesmi.

Po dolgem času boste imeli
 priliko spet slišati "Venček na-
 rodnih pesmi", v katerem je tu-
 di vključena ona "Na Laškem
 puške pokajo" itd.

V drugem delu bo pa vprizor-
 jena spevoigra "Kmeti ali me-
 ščani". V nji boste razvideli
 kako se počutijo meščani kadar
 pridejo med kmete in obratno.

Vsebine te spevoigre ne bo-
 mo opisovali, ker se nam zdi,
 da je najbolje, da pridete sami
 si jo ogledati.

Zarja je sklenila, da bo daro-
 vala polovico vsega preostan-
 ka v sklad za naše trpeče ljud-
 stvo in stari domovini.

Torej je ta prireditev vredna,
 da se je udeležite iz tega vzro-
 ka.

Razvedrila bo obilo in kultur-
 na društva, ki se tudi v teh ča-
 sih trudijo vršiti take naloge,
 zaslužijo vso oporo naše javno-
 sti.

"Zarja" apelira, da si nabavi-
 te vstopnice v predprodaji, ka-
 tere dobite pri pevcih in pev-
 kah "Zarje", pri Jos. Durmu v
 trgovini na Waterloo in v star-
 rem posloppju. v Slovenskem
 narodnem domu, ter da posetite
 koncert, ker boste v prijateljski
 družbi uživali nekaj veseli ur.

Podrobnosti o koncertu boste
 razvideli iz programa.

Publicijski odbor.

Hrvatski demokratski klub

Na zadnji redni seji 32nd
 Ward Hrvatskega demokratskega
 kluba, katere je bila precej
 dobro posečena po članih,

je predsednik Daniel Stakich,
 obširno govoril o delu našega
 kluba v prošlem letu in doka-
 zal je potrebo organiziranja v

politične klube, nas Hrvatov,
 kakor tudi Slovencev in drugih
 narodnosti. Govoril je o delu
 Cosmopolitan lige, kjer je za-
 stopal naš klub.

Potem se je naš klub eno-
 glasno izjavil, da pri primarnih
 volitvah indorsira sledeče kan-
 didate: Frank J. Lausche za go-
 vernerja, William M. Boyd za
 državnega senatorja, John J.
 Sweeney za šerifa in Anthony
 J. Tomše za državnega poslan-
 ca.

Prihodnja seja se vrši dne
 25. aprila v Turkovi dvorani, na
 16011 Waterloo Rd.

John Cicich, tajnik,
 491 East 152nd St.

ZOPET TO POMLAD . . .
 da bo vaš avto boljše vozil . . . naj dlje vztraja za zmago

Standard Oil ponavlja novi
"ALL-OUT" SPECIAL
 only \$3.69
 VKLJUČUJE SOHIO MOTOR CLEAN-OUT
 KOMPLETNO PREMEMBO KOLESNEGA OLJA
 5 KVT. SOHIO MOTOR OIL IZMENJAVA

Počisti "zimo" — dene novo življenje v
 vaš avto — da vam 10 koristli za eno ceno!

Obnovljeno na splošno zahtevo
 —kjerkoli vidite ta napis!

- 1 RESTORIRA SILO! Da večjo silo in novo moč izčrpanim motorjem.
- 2 IZČISTI MOTOR! Motor se lahko in naglo izčisti znotraj.
- 3 VZAME SAJE VEN! Mnogočas se omehča in izvzame s starim oljem, dokler čakate.
- 4 ODSTRANI BLATO! Pomaga odstraniti iz motorja škodljivo blato, ki se je nabralo v motornem ogrodiu preko zime.
- 5 VALVES IN RINGS SPROSTI IN OČISTI! "ALL-OUT" Special izboljša delovanje krogov in pomaga sprostiti zatikajoče valves — ter da s tem boljše kompresijo.
- 6 POMAGA HRANITI GAZOLIN! Mnogi lastniki avtov poročajo o vidnem izboljšanju v gazolinski miljaži potom "ALL-OUT" postrežbi.
- 7 OLJE OSTANE ČISTEJŠE! Ko je blato odstranjeno bo ostalo olje čistše dlje.
- 8 DALJŠE ŽIVLJENJE KOLESJA! Transmisija in diferenciala izgubi škodljivo navlako . . . redko zimsko olje se nadomesti z svežim poletne kakovosti SOHIO oljem za kolesa.
- 9 DALJŠE ŽIVLJENJE AVTA! Ko povrnete zdravje v vaš dragec motor, transmisijo in diferenciala, SOHIO'S "ALL-OUT" Special v resnici pomore do daljšega življenja avta.
- 10 VARNOST V GORKEM VREMENJU! Z osveženim motorjem in zavarovanimi nevarnimi točkami, ste zavarovani pri vožnji v vročem vremenu.

(Ponudba samo za določen čas)

"ALL-OUT" Special je posledica širokega SOHIO raziskovanja za boljše obratovanje avtov. Zateči čino lanske leto in je bilo sprejeto od bližnjih lastnikov avtov s takim navdušenjem, da ga obnovimo letošnje vojno pomlad. Avtomotivni eksperti in navadni vozniki enako priznavajo izboljšano delovanje avtov, ki ga da SOHIO'S "ALL-OUT" Special.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)
 Delujoč za zmago na vsaki fronti

Ako nameravate barvati vašo hišo
 kupite
DUTCH BOY BARVO
 ki je priznana skozi leta in leta kot
 najboljša

Imamo travna semena, umetna gnojila ter razno vrtno orodje.
 Se priporočam

ANTON DOLGAN
 15617 WATERLOO ROAD

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOVA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

"Ej, brate Elija, dobro ti je dal Bog. Povej ti, sveti oče," se obrne k župniku, "ni li dobro Eliji, ne sedi li kakor bučela v polnem panju."

"Dobro mu je dal Bog, junak," reče župnik "ker je Elija dober človek in mukotrpen in se zna rešiti iz vsake nadloge."

"Da, da, zares," udari uskok s pestjo po mizi, da se je dečko čisto preplašil, "vidi se mu, da je priden. A čuj me, Elija, po Bogu brat mi, tvoj mali mi je pripovedoval, da si tudi ti streljal Turke. Vse kaže, da mali ne laže, ker visi na zidu puška in s srebrnom okovani samokresi. Lepo orožje to, za vruga! To se ne pobira za plugom in s tem se ne streljajo vrane. Stavil bi glavo, da je bil ta srebričkov za pasom kakega Turčina, a moj Elija mu ga je vzel v boju."

"Tako bo," pripomni župnik. "Pa je tudi tako, brate Marko," pritrudi Gregorič, ki je sedel zraven Katarine.

"Pa kako, da si pustil puško in prijel za plug, boter? Daj, pripoveduj mi!"

"Ker me vprašuješ," odvrne Elija, "ti bom govoril resnico, in ne bo ti žal, če posežem daleč v prošla leta. Rodil se nisem v tej vasi, ampak v Ribniku pod gospodstvom frankopanskim."

Zgodaj sem se začel vojskovati s Turki. Enkrat — bilo je leta 1535. — smo prišli do Obrovec, Turki pa so pritisnili in izgubili smo Obrovec; le malo izmed nas jih je odneslo zdravo kožo, mene pa so vjeli Turki ranjenega. Bil sem postaven in vragji mladič. To se je dopadlo Turkom in vsi so tiščali vame: pomohamedani se, poturci se. Jaz sem po materi dober krist-

jan in ne prodam duše za denar. Toda suženjstvo je veliko zlo, turško suženjstvo pa gotovo smrt. Denejo te v železje, bi-jejo te, trpiš žejo in glad in ne veš, si-li človek ali pes. Bilo mi je težko, da veš, zelo težko. Kaj sem hotel? Rekel sem Turčinu: "Hočem, vaš hočem biti." Budalo mi je verjelo. Osvobodil me je okov, nahrnil me in napojil, dal mi je celo denarja, a neki turški derviš me je učil kako velik svetnik je njihov prerok. Poslušal sem te neumne litanije, kakor da me je rodil sam Mohamed, in prišel je čas, da bi drugi dan molil turško vero in da bi potepal krščanski križ. Bila je noč, temna noč. Podnevi sem se veselil, častil Turke in sramotil — Bog mi odpusti grehe — krščansko gospodo, pil sem in Turki so mislili, da sem pijan. Zatisnem oči in Turki zopet mislijo, da spim v pijanosti. A ko so oni pospali, odprem oči, vzamem pištolo, nož in možnjo cekinov. Po trebuhu sem se priplazil do reke Zermanje in ob reki sem se privlekel do morja. Našel sem čoln, dal sem mornarju polovico svojih cekinov, in on me je pripeljal do Senja, odkoder sem prišel v svoj kraj. Z Bogom Mohamed! A kljub temu nisem mogel mirovati. Primem za sulico. Bil sem s svojim očetom v Dubici. Bilo je leta 1538, ko je bil ban Peter Keglevič. Zrinjska gospoda, Dubica je bila namreč njihova, nam je naročila, naj jo junaško branimo. Bili smo sami izbrani fantje, a bilo nas je malo, Turkov pa kakor lista in trave, deset na enega. Spominjam se še tega, kakor da bi bilo danes. Nas enindvajset zrinjskih strelcev je došlo poglavar, da zasedemo gozdček nad cesto, kjer bodo morali Turki mimo. Sli smo pevajoč na griček, dasiravno nismo bili veseli, ker smo nosili glavo v torbi. Vsak se je vstopil za svoj hrast ter nabil puško, zapalil pipo, in tako čakamo, kaj bo. Moralo je biti okoli polnoči. Mesec je stal nad Uno in gledal kako se lesketa v vodi. Naenkrat slišimo hrup in v daljavi se je začelo rdečiti nebo. Pogledam, na drugem griču gori cerkev.

Kmalu nato se vzdigne nad cesto prah. Ni bilo več dvojbe: Turki gredo. — Poklekнем za hrast in položim puško na koleno. Tu se pokaže iz prahu nekoliko jezdecov. Dobro sem razločil turbane in kopje se je Tur-

kom lesketalo v mesečini. Na dan zjutraj se spustim na ce-

čelu je jezdit na vrancu temen mladenič. Od sedla mu visita dve krvavi glavi. Srce mi za-naenkrat pridirjata za menoj na konjih dva Bošnjaka.

"Stoj džavr," (Turški izraz za "nevernika," vernik se pravi "moslim.") zavpije prvi. Hočem se braniti, ali med tem mi izbije drugi puško iz roke. Že je zamahnil, da mi razbije glavo, a drugi mu reče: "Pusti, Jusuf, prodala ga bova v suženstvo."

Odvzame mi nož, kapo, plašč in kroglje in tako sem korakal peš med obema jezdecema proti Dubici. Teško mi je bilo. Stokrat sem se že bojeval z nožem, s sabljo sem se že meril s Turki, a sedaj me zašušnjajo, ne da bi bil oddal le en strel. Zakaj nisem imel konja! Naenkrat reče drugi Jusufu:

"Čuj me! Jaz grem doli k Uni, da napojim konja, a ti me počakaj tu in čujaj džavra."

(Dalje prihodljilo)

NEWYORSKA PISMA

(Nadaljevanje z 2. strani)

spodarski načrt, ki pa ima to napako, da ne rešuje temeljnih vprašanj kruha in mira. Meni je narod vse. Pred velikostjo tega vprašanja bi moralo izginiti vse drugo. Če ne rešimo tega vprašanja danes, smo itak ob vse. Bodimo veseli, bratje in hvalježni, da imamo med svojimi silo kot je Rusija. Kaj bi dali drugi evropski narodi za tako

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Zakaj bi mi ne prišli jasno in odločno v javnost za to edino i-dejo? Zakaj bi se še nadalje lo-vili za fraze, ki nas samo zava-jajo in kvirajo našo slogo?

Veste, kaj bi pomenjalo, da ima naš narod eno izmed šte-vilnih sovjetskih republik na Jadranu? Da so rešena vsa na-ša vprašanja za vselej.

Ponavljam in povdarjam: Na-rod je vse. Vse drugo skupaj vzeto, je—nič!

Dr. Kernovo
Angleško-Slovensko
berilo
(English Slovene Reader)
je pripravno za učenje an-gleščine ali slovenščine.
Dobi se v naši tiskarni

Za delavce

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.
PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:
1588 Wagar Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri o-brambnem delu, se ne priglasite
EMPLOYMENT OFFICE
ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
700 Prospect Ave. Soba 901

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za
splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.
Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
National Carbon Co., Inc.

Strojni operatorji
MOŠKI IN ŽENSKE
Strojni delavci
Plača od ure in bonus
Truckers
Zunanji delavci
Material Handlers
Visoka plača od ure

The Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave.

VAJENCI IN IZKUŠENI
LATHE DELAVCI
TURRET LATHE OPERATORJI
ROLL GRINDERS
MILLING MACHINE OPERATORJI
DELAVCI ZA CAFETERIJO
TEŽAKI IN POMOČNIKI
Visoka plača ob začetku
Dela se 55 ur tedensko, plača se za 62½ ur
Bonus za nočno delo

The Yoder Co.
W. 55th and Walworth
2 cesti od Lorain in W. 53 St.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonrov in vojno-varčevalnih znamk!

Mali oglasi

Vdovec

nemške narodnosti, 5'-7" visok, tehtajoč 165 funtov, protestantovske vere, stalno zaposlen, brez dolga in neodvisen, ne pije ali kadil, ter dobro izobražen, se želi seznaniti z žensko v starosti od 36 do 54 let, ki lastuje svoj dom, v svrhu ženitve. Upošteva se tudi ženska rimsko-katoliške vere, z enim ali dvema otrokoma. Nasloviti na PO Box 6431, Cleveland, Ohio.

Prodaja se

ali se odda v najem, hišo za eno družino, 6 sob, en akerski zemljišče; pri glavni cesti na Route 87; 25 milj od Square. Zemlja je dobro obdelana, ter je zelo izvrstna prilika. Vprašajte se na 7502 St. Clair Ave., zgoraj.

"DOBITE PRI GRDINOVIH SHHH! SSSHHH!"
Ne povejte nikomur, toda pri nas smo pravkar prejeli omejeno zalogo belo emajlirano posodo. Coffee Percolators, ponve za omako, ponve za kruh, lonce za omako in "double boilers." Kdor prvo pride, je prvi serviran!

Grdina Hardware
6127 St. Clair Ave.
EN. 9559

Stanovanje v najem

6 sob, garaža, kopalnica, foznež; zgoraj. Nahaja se v okolici E. 140 St. Odda se majhni odrasli družini. Za naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.

Ženske, pozor

Dajte vaše pralne stroje in električne čistilce ekspertni mehanikom v popravilo. Delo jamčeno za eno leto. Associated Washer Co., 3112 E. 130 St., LO. 4862, ali SK. 0552.

CE POTREBUJETE
nova streha ali pa če je treba vaša streho popraviti, se obrnite do nas. Imamo velika in majhna dela na stropih poslopij in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 4376-4377
Ob večerih: ME. 4767

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — Head. 3604

POGREBI
\$125—\$225 do \$1000
Vedno najboljša postrežba
LOREE A. WELLS
Pogrebni zavod
8303 Hough Ave. CE. 7008

Znanstveno zdravljenje za revmatizem — hrbtobol — trnasti
H. L. BURRINGTON
788 E. 152 St.
Ure: 10-12 zj. — 2-4 pop. — 6-8 ev.
GL. 7636 — KE. 0538

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

Vam zatekajo noge?
Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug
Lodi Mandel
PH. G. PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9-5
dopolodne do 10. večer.
Zaprta ves dan ob srečih.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.'S BASEMENT

...za dekleta in deklice!

Plaid-Lined
Rain-n-Shine
Suknje

Veselila se bo aprilskih nalivov, če bo imela suktnjo kot je ta!

6.95

Zapne se spredaj prav do vrha—in obvaruje proti sapi in dežju. Podložene z živo-barvnim plaid blagom, te suktnje so v naradni tan barvi ali živo rdeči! Mere 8 do 16.

Sprejemamo naročila po pošti—CHerry 3000

The May Co. Basement

... za deco!

Priljavno za poltetje, zabava v novih

Overalls
1.19

Nove overalls za deco; pisani in eno-barvni modri denim. Jamčeno za pranje. Stalne barve. Mere 2-6.

Za majhne dečke nove pomladanske

Suknje
3.99

Čedne Shetland vrste suktnje v regulacijski modri z našimi na rokavih in pasom. Navy, rdeče ali tan barve, mere 1-4.

Otroške prav nove "Mitzi"

Obleke
1.99

Prijetni stili v lepih pisanih in solidnih barvah. Vse so jamčene, da se lepo perejo. Stalne barve. Mere 4 do 6½.

The May Co. Basement

Dva načina za hranitev denarja:

Kupite več vojnih bonrov in znamke

Vložite vsak plačilni dan nekaj v banko — tu pri

Society Savings

127 PUBLIC SQUARE

"I CAN'T TAKE CARE OF BUTCH ANY MORE, MRS. TURNER, — MY MOTHER'S GOING INTO THE FACTORY, TOO, AND SHE'S LOOKING FOR SOMEONE TO TAKE CARE OF ME!"